

Novi proizvodi u liječenju inficiranih rana

Jedan od najčešćih problema u liječenju kroničnih rana je infekcija. Gotovo redovito se pojavljuje barem jednom tijekom liječenja kronične rane, uzrokovana je najčešće kožnim bakterijama, a prekomjerna upotreba antibiotika omogućuje razvoj rezistentnih sojeva bakterija. U liječenju inficirane kronične rane najznačajniji dio zauzima debridman, postupak kojim se uklanja mrtvo (nekrotično) tkivo, a u njemu i bakterije, te upalni produkti koji koče cijeljenje rane. Postoji više oblika debridmana, od kojih se u praksi najčešće koriste kirurški, autolitički (pospješuje razgradnju nekrotičnog tkiva mehanizmima organizma) i mehanički debridman, koji obuhvaća uporabu različitih postupaka u debridmanu od posebnih aparata s vodom pod visokim tlakom do posebnih gaza za debridman.

Na našem tržištu sada je dostupan proizvod Debrisoft, poseban sterilan jastučić veličine 10×10 cm koji s jedne strane ima 18 milijuna monofilamentnih dlačica koje služe za debridman. Namjena Debrisofta je uklanjanje nekrotičnog tkiva, kao i hiperkeratotične kože oko rana. Proizvod je namijenjen medicinskom osoblju uključenom u liječenje kroničnih rana. Tretman traje 2-4 minute, a trebao bi biti bezbolan, iako kod venskih ulkusa bolesnici često osjećaju bol, koja ne utječe na tretman. Tretman počinje vlaženjem fibrila Debrisofta fiziološkom otopinom, ili sterilnom vodom, a slijedi trljanje po rani. Ponekad je potrebno dodatnim navlaživanjem isprati Debrisoft od naslaga iz rane kako bi se mogao završiti debridman.

Indikacije za primjenu Debrisofta su venski, dijabetički i dekubitalni ulkusi. Tretman Debrisoftom dovoljno je učiniti do četiri puta. Opetovani debridmani nisu indicirani, već je potrebno promijeniti modalitet liječenja.

Prednosti Debrisofta su sljedeće: veća učinkovitost debridmana u usporedbi s hidrogelovima i drugim autolitičkim debridmanima, omogu-

Na našem tržištu sada je dostupan Debrisoft, sterilan jastučić veličine 10×10 cm koji s jedne strane ima 18 milijuna monofilamentnih dlačica koje služe za debridman. Namjena Debrisofta je uklanjanje nekrotičnog tkiva i hiperkeratotične kože oko rana. Prednosti Debrisofta su sljedeće: veća učinkovitost debridmana u usporedbi s hidrogelovima i drugim autolitičkim debridmanima, brži debridman, vidljivi rezultati odmah nakon tretmana, može smanjiti bol vezanu uz debridman, omogućava brži tretman (2-4 minute), rezultira smanjenjem potreba medicinskih posjeta, smanjuje rizik traume zdravog tkiva, rizik krvarenja, broj promjena i potrošnje obloga za rane te troškove liječenja.

dr. sc. Franjo Rudman, dr. med.

Klinika za plastičnu, rekonstrukcijsku i estetsku kirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, KB Dubrava, Zagreb

ćava brži debridman, daje vidljive rezultate odmah nakon tretmana, može smanjiti bol vezanu uz debridman, omogućava brži tretman (2-4 minute), rezultira smanjenjem medicinskih posjeta, smanjuje rizik traume zdravog tkiva, smanjuje rizik krvarenja, broj promjena i potrošnje obloga za rane te troškove liječenja.

Preporuka NICE-ja za uporabu Debrisofta

Dosad je objavljeno 15-ak studija koje ukazuju na učinkovitost Debrisofta^{1,2}, skraćeno liječenje kroničnih rana i smanjenje troškova liječenja. Zbog dobrih rezultata u studijama Nacionalni institut za zdravlje i izvrsnost u skrbi (*National Institute for Health and Care Excellence – NICE*) iz Velike Britanije dao je u svibnju 2014. preporuku za uporabu Debrisofta za debridman kroničnih i akutnih rana.

Iz vlastitog iskustva možemo reći da Debrisoft doista značajno ubrzava debridman, skraćuje vrijeme liječenja i smanjuje posjete bolesnika liječniku (slike 1 i 2).

Ponekad su inficirane rane suhe pa je potrebno unijeti dodatnu vlažnost, što se može učiniti hidrogelovima ili posebnim oblogama za vlaženje rana. Suprasorb X + PHMB je posebna antimikrobna obloga za rane, koja ima jedinstveno svojstvo regulirati vlažnost površine rane. Primjenjuje se za slabo do srednje eksudirajuće rane koje su inficirane

ili kritično kolonizirane. Uz svojstva i prednosti Suprasorb X s biosintetskim vlaknima HydroBalance, proizvod Suprasorb X + PHMB sadrži i pouzdano antimikrobno sredstvo – 0,3%-tni poliheksameten bigvanid (PHMB). PHMB je dobro poznati efektivni antiseptik koji ima potencijal širokoga antimikrobnog djelovanja i na zavoju i na površini rane te učinkovito uništava mikroorganizme poput bakterija, gljivica i kvasaca. Posebno treba napomenuti učinkovitost protiv sojeva MRSA i VRE.

Indikacije za primjenu Suprasorb X+PHMB su 3 ulkusi različitog nastanka, opekline 2. stupnja, donorska mjesta kožnih transplantata, poslijeoperacijske rane, abrazije i laceracije.

Prednosti proizvoda Suprasorb X + PHMB su sljedeće: brzo uklanjanje bakterija, smanjivanje bola unutar rane, ne uništava zdravo tkivo rane i, što je jedinstveno, dodaje ili oduzima vlagu u rani kako bi se dobilo idealno vlažno cijeljenje unutar rane.

Iz vlastitog iskustva možemo reći da kod određenih ulkusa s kritičnom kolonizacijom rane i smanjenom eksudacijom primjena Suprasorb X + PHMB dovodi do bržeg čišćenja rane, smanjenja kolonizacije rane i poticanja zarastanja.

Izvrсни rezultati kod prave indikacije primjene

U slučaju često ponovljenih susreta s kroničnim ranama uz obilnu

SLIKA 1. Venozni ulkus prije debridmana Debrisoftom

SLIKA 2. Venozni ulkus nakon dva tretmana Debrisoftom

eksudaciju, potrebno je izabrati adekvatnu oblogu primjerenu takvim ranama. Kada je debridman proveden, a prisutni su znatna eksudacija i kolonizacija, jedna od opcija je i Suprasorb A+Ag. Suprasorb A + Ag brine za održavanje medija vlažnog cijeljenja, uklanjanje eksudata i smanjenje broja klica. Djelovanje obloge je omogućeno kombinacijom prirodnog kalcijevog alginata i antimikrobnog srebra. Suprasorb A + Ag je obloga za rane sa značajnom eksudacijom, kao i za inficirane rane ili one kojima prijeti infekcija. Ioni

srebra, koji se oslobađaju u kontaktu s eksudatom iz rane, mogu djelovati izravno na površini rane zahvaljujući geliranju alginata⁴.

Suprasorb A + Ag ima dosta širok antimikrobni spektar djelovanja, a može se primijeniti i kod klinički manifestnih infekcija. Patogeni se zadržavaju i uništavaju u gelu nastalom od obloge. Treba spomenuti da je obloga djelotvorna i protiv sojeva MRSA i VRE te da se alginatnom oblogom obavlja i autolitički debridman. Svojstva Suprasorba A + Ag su svojstvena i drugim alginatnim

oblogama koje se široko primjenjuju.

Potrebno je spomenuti da na Klinici za plastičnu, rekonstrukcijsku i estetsku kirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu imamo dosta iskustva u primjeni alginatnih obloga kod raznih rana i ulkusa sa i bez infekcije, a rezultati su izvrsni kod prave indikacije primjene.

Liječenje inficiranih kroničnih rana izuzetno je zahtjevno. Postoje različiti učinkoviti zavojni materijali, a izbor ovisi o osobnim iskustvima i prikupljenom znanju.

LITERATURA

1. Bahr S, Mustafi N, Hättig P, et al. Clinical efficacy of a new monofilament fibre-containing wound debridement product. *J Wound Care*. 2011;20(5):242-8.

2. Haemmerle G, Duelli H, Abel M, Strohal R. The wound debrider: a new monofilament fibre technology. *Br J Nurs*. 2011;20(6):1-6.

3. van den Wijngaard A, Hesselting M. A polyhexanide containing bio-cellulose dressing in the treatment of partial-thickness dermal burns – a case study. Abstract. European Wound Management Association (EWMA) Copenhagen/DK, 15.-17. May 2013. *EWMA Journal supplement*. 2013;13(1):320.

4. Eberlein T, Hämmerle G, Signer M, et al. Comparison of PHMB-containing dressing and silver dressings in patients with critically colonised or locally infected wounds. Vortrag. European Wound Management Association (EWMA) Vienna. *EWMA Journal supplement* (2012);12(2):78.